

-PROJEKT-

**Uchwała NR...../2026
Rady Powiatu Chrzanowskiego
z dnia 27 stycznia 2026**

w sprawie: Powiatowego Programu Profilaktycznego w Zakresie Promowania i Wdrażania Prawidłowych Metod Wychowawczych w Stosunku do Dzieci Zagrożonych Przemocą Domową na lata 2026 – 2030

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1995 r. o samorządzie powiatowym (tj. Dz. U. z 2025 r. poz. 1684) w związku z art. 6 ust. 3 pkt 2) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673)

Rada Powiatu Chrzanowskiego uchwala co następuje:

§ 1

Postanawia się przyjąć do realizacji Powiatowy Program Profilaktyczny w Zakresie Promowania i Wdrażania Prawidłowych Metod Wychowawczych w Stosunku do Dzieci Zagrożonych Przemocą Domową na lata 2026 – 2030

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Chrzanowskiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

STAROSTA
Bartłomiej Gębala

RADCA PRAWNY
mgr Rafał Wentrys
Kt-2316

DYREKTOR
POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE
w Chrzanowie
Jolanta Szyłowska

Uzasadnienie do Uchwały Nr...../2026 Rady Powiatu Chrzanowskiego z dnia 27 stycznia 2026 r. w sprawie Powiatowego Programu Profilaktycznego w Zakresie Promowania i Wdrażania Prawidłowych Metod Wychowawczych w Stosunku do Dzieci Zagrożonych Przemocą Domową na lata 2026 – 2030

Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673) do zadań powiatu należy opracowywanie i realizacja Powiatowego Programu Profilaktycznego w Zakresie Promowania i Wdrażania Prawidłowych Metod Wychowawczych w Stosunku do Dzieci Zagrożonych Przemocą Domową. Przyjęcie uchwały w powyższej sprawie należy do kompetencji Rady Powiatu.

STAROSTA

Bartłomiej Gębała

DIREKTOR
POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE
w Chrzanowie

Jolanta Szynowska

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr ...../2026
Rady Powiatu Chrzanowskiego
z dnia ..... 2026 r.

**POWIATOWY PROGRAM PROFILAKTYCZNY W ZAKRESIE
PROMOWANIA I WDRAŻANIA
PRAWIDŁOWYCH METOD WYCHOWAWCZYCH
W STOSUNKU DO DZIECI
W RODZINACH ZAGROŻONYCH PRZEMOCĄ DOMOWĄ
NA LATA 2026 – 2030**

Chrzanów 2026

Spis treści

Wstęp	3
I. Cele programu	4
II. Odbiorcy programu	5
III. Realizatorzy programu	5
IV. Sposób realizacji i kierunki działań	5
V. Monitoring	8
VI. Finansowanie	8
VII. Podsumowanie	8

Wstęp

Według międzynarodowej Konwencji o Prawach Dziecka przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne ONZ 20 listopada 1989 roku, dobro dziecka jest wartością nadrzędną, wymagającą preferencyjnego traktowania w porównaniu z innymi interesami osób fizycznych i prawnych. Stanowi ono podstawę wszystkich przepisów Konwencji o Prawach Dziecka. Konwencja wyraża przekonanie, że rodzina, jako podstawowa komórka społeczeństwa oraz naturalne środowisko rozwoju i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, powinna być otoczona niezbędną ochroną oraz wsparciem, aby mogła w pełnym zakresie wypełniać swoje obowiązki w społeczeństwie. Uznaje, że dziecko dla pełnego i harmonijnego rozwoju swej osobowości powinno wychowywać się w środowisku rodzinnym, w atmosferze szczęścia, miłości i zrozumienia. Jednocześnie ma na uwadze, że dziecko ze względu na swoją niedojrzałość fizyczną oraz umysłową wymaga szczególnej opieki i troski.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku mówi, że Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka, a organy władzy publicznej zobowiązane są do ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją oraz że dziecko pozbawione opieki rodzicielskiej ma prawo do opieki i pomocy władz publicznych.

Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. wskazuje, że pomoc społeczna jest tą dziedziną polityki społecznej państwa, której celem jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie same pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości, czyniąc jednocześnie odpowiedzialnymi za organizację pomocy społecznej organy administracji rządowej i samorządowej wszystkich szczebli. *„Dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju i dobra wszystkich jej członków a szczególnie dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta”* – stwierdza uchwalona w dniu 9 czerwca 2011 roku ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ustawa ta mówi jednocześnie, że obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego, a także organach administracji rządowej. Jednocześnie ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej nakłada na samorząd powiatowy między innymi obowiązek opracowania i realizacji programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielanie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową.

Pomimo, że wszystkie dzieci mają prawo do szczególnej troski i pomocy, wyżej wymienione akty prawne wyróżniają te, które żyją w trudnych warunkach społecznych i ekonomicznych i do nich kierują szereg działań profilaktycznych, interwencyjnych i wspierających. Natomiast samorządy wszystkich szczebli, w tym samorząd powiatowy powinny wspierać rodziców w działaniach na rzecz właściwego zabezpieczenia potrzeb dzieci, powinny tak kreować lokalną politykę społeczną i rodzinną, aby sprzyjała ona zapewnieniu w możliwie maksymalnym zakresie odpowiednich warunków życia i rozwoju dziecka. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej nakłada na powiat obowiązek opracowania i realizacji programów profilaktycznych mających na celu udzielanie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową. Niniejszy program kierowany jest do wszystkich mieszkańców Powiatu Chrzanowskiego, a w szczególności do dzieci i młodzieży – zagrożonych przemocą, potencjalnych ofiar przemocy domowej, dzieci i młodzieży – umieszczonych w pieczy zastępczej, do rodziców biologicznych i opiekunów dzieci oraz do przedstawicieli instytucji i służb pracujących na rzecz wspierania dzieci i rodzin.

I. CELE PROGRAMU

Głównym celem programu jest zmniejszenie skali przemocy domowej w Powiecie Chrzanowskim poprzez podejmowanie działań profilaktycznych w rodzinach z tzw. grupy ryzyka. Ważne jest podejmowanie kompleksowych działań mających na celu udzielenie specjalistycznej pomocy ofiarom, jak również promowanie i wdrażanie prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową.

Cele szczegółowe:

1. Zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej zagrożeń płynących z przemocy domowej.
2. Zwiększenie świadomości na temat dostępnych form wsparcia dla osób doświadczających przemocy.
3. Udzielanie wsparcia i pomocy rodzinie w kryzysie, w tym będącej w sytuacji przemocy domowej.
4. Pomoc rodzinom dysfunkcyjnym, z problemami opiekuńczo – wychowawczymi i zagrożonych przemocą.
5. Promocja postaw wolnych od przemocy w szkołach i placówkach opiekuńczo-wychowawczych.
6. Propagowanie prawidłowych metod wychowawczych i postaw rodzicielskich.
7. Profesjonalizacja kadr pracujących z dziećmi (nauczycieli, pracowników socjalnych, policjantów, kuratorów sądowych, pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych i innych) w zakresie zwiększenia kompetencji zawodowych, poszerzenia wiedzy, wymiany doświadczeń oraz budowania relacji pomiędzy różnymi służbami pomocowymi.
8. Zapewnienie usług poradniczych, wspierających, edukacyjnych i korekcyjnych dla rodzin.

II. ODBIORCY PROGRAMU

Na poziomie profilaktyki pierwszorzędowej odbiorcami programu są wszyscy mieszkańcy powiatu. Ważne jest dotarcie do przedstawicieli władz lokalnych oraz instytucji i służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin.

Na poziomie profilaktyki drugorzędowej adresatami programu są w szczególności:

- rodziny zagrożone zjawiskiem przemocy domowej;
- świadkowie przemocy;
- rodziny niewydolne wychowawczo;
- rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej i niedostosowane społecznie;
- rodziny z problemem alkoholowym.

Na poziomie profilaktyki trzeciorzędowej adresatami są rodziny uwiękane w przemoc.

III. REALIZATORZY PROGRAMU

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chrzanowie.
2. Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Chrzanowie
3. Ośrodki Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Chrzanowskiego.
4. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Chrzanowie
5. Powiatowy Ośrodek Wsparcia Dziecka i Rodziny w Chrzanowie
6. Organizacje pozarządowe z terenu Powiatu Chrzanowskiego
7. Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
8. Inne podmioty działające na terenie Powiatu Chrzanowskiego.

IV. SPOSÓB REALIZACJI I KIERUNKI DZIAŁAŃ

Zadanie 1. Akcje informacyjne skierowane do mieszkańców powiatu o przemoc domowej i metodach jej przeciwdziałania.

Krótki opis. Akcje informacyjne zwiększające świadomość w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, organizowane w formie konferencji, debat społecznych, pikników, imprez środowiskowych, konkursów uwrażliwiających na tematykę przemocy domowej, kampanii społecznych, informacji w mediach, na stronach internetowych i portalach społecznościowych).

Realizatorzy: POIK, PCPR, OPSy, GKRPA, szkoły, PPP

Efekt: Zwiększenie świadomości mieszkańców na temat przemocy domowej i metod jej przeciwdziałania. Zwiększenie wiedzy posiadanej przez dzieci i młodzież na temat ochrony przed przemocą i agresją.

Sposób weryfikacji. Liczba materiałów informacyjnych (plakatów, ulotek itd.), sprawozdania z organizowanych wydarzeń.

Zadanie 2. Poradnictwo w zakresie umiejętności wychowawczych rodziców.

Krótki opis.

- ✓ Warsztaty Podnoszenia Kompetencji Wychowawczych dla Rodziców i Opiekunów. Program adresowany jest do rodziców i opiekunów, którzy obawiają się utraty więzi ze swoimi dziećmi, mających problem z nawiązaniem relacji z dziećmi, chcących poszerzyć swoją wiedzę na temat wychowania swoich dzieci.
- ✓ „Szkoła dla rodziców i wychowawców”. Program profilaktyki uniwersalnej ukierunkowany na przeciwdziałanie zachowaniom problemowym dzieci i młodzieży oraz podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców i nauczycieli.
- ✓ Pedagogizacja rodziców i opiekunów dzieci przebywających w pieczy zastępczej.
- ✓ Indywidualne poradnictwo pedagogiczne i wychowawcze.

Realizatorzy: POIK, PPP, POWDiR, PCPR

Efekty:

- ✓ Zwiększenie świadomości rodziców w zakresie zachowań agresywnych wśród dzieci, wzrost umiejętności wychowawczych.
- ✓ Dostarczenie rodzicom i opiekunom wiedzy na temat prawidłowych metod wychowawczych.
- ✓ Wzmocnienie rodzin w radzeniu sobie z problemami wychowawczymi.
- ✓ Wzrost wiedzy i umiejętności rodziców w prawidłowym funkcjonowaniu i radzeniu sobie z trudnościami wychowawczymi.

Sposób weryfikacji:

- ✓ Listy obecności.
- ✓ Przeprowadzenie ankiety przed i po warsztatach/zajęciach.
- ✓ Liczba osób otrzymujących zaświadczenie o ukończeniu warsztatów.
- ✓ Liczba osób objęta pedagogizacją.
- ✓ Ilość porad pedagogicznych i wychowawczych.

Zadanie 3. Poprawa kompetencji kadr instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Krótki opis.

- ✓ Szkolenia i inne formy podnoszenia kompetencji osób zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.
- ✓ Spotkania dla przewodniczących Zespołów Interdyscyplinarnych.
- ✓ Szkolenia z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej dla kadry pedagogicznej.
- ✓ Superwizje pracowników zaangażowanych w pomoc osobom doświadczającym przemocy domowej.

Realizatorzy: POIK, PCPR, policja, OPS-y, PPP, szkoły, NGO

Efekt: Zwiększenie wiedzy kadr w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Sposób weryfikacji:

- ✓ Listy obecności.
- ✓ Liczba zrealizowanych szkoleń.
- ✓ Ankiety kompetencyjne.
- ✓ Liczba pracowników korzystających z superwizji.

Zadanie 4. Promocja informacji o dostępnym wsparciu.

Krótki opis. Informowanie mieszkańców powiatu o możliwościach wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej poprzez artykuły w lokalnych mediach, ulotki, ogłoszenia podczas lokalnych uroczystości i spotkań.

Realizatorzy: PCPR, POIK, Policja, OPSy, lokalne media, kościoły.

Efekt: Zwiększenie wiedzy mieszkańców o dostępnym wsparciu.

Sposób weryfikacji: Lista artykułów, ilość ulotek, sprawozdania.

Zadanie 5. Udzielanie wsparcia i pomocy rodzinie w kryzysie, w tym będącej w sytuacji przemocy domowej lub zagrożonej przemocą domową.

Krótki opis.

- ✓ Wspieranie rodzin we wzmacnianiu i odzyskaniu zdolności do prawidłowego funkcjonowania poprzez: pracę socjalną, mediacje, poradnictwo rodzinne, poradnictwo prawne, poradnictwo psychologiczne oraz pedagogiczne.
- ✓ Praca korekcyjno-edukacyjna z osobami stosującymi przemoc domową.
- ✓ Monitorowanie środowisk zagrożonych przemocą domową (w ramach procedury Niebieskie Karty).
- ✓ Zapewnienie poradnictwa specjalistycznego w ramach działalności POIK.
- ✓ Zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci z rodzin zagrożonych zjawiskiem przemocy domowej.
- ✓ Udzielenie schronienia w sytuacji bezpośredniego zagrożenia zdrowia lub życia w związku z doświadczaniem przemocy domowej.
- ✓ Mediacje rówieśnicze, zajęcia relaksacyjne.

Realizatorzy: POIK, PCPR, Policja, OPSy, Zespoły interdyscyplinarne, POWdiR.

Efekty:

- ✓ Uzyskanie dostępu do różnych form wsparcia i pomocy rodzinie w kryzysie, w tym będącej w sytuacji przemocy domowej.
- ✓ Zwiększenie umiejętności korzystania z pomocy innych przez dzieci i młodzież.
- ✓ Zmotywowanie dzieci i młodzieży do rozwoju osobistego.
- ✓ Zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej i jej skutków.

Sposób weryfikacji.

- ✓ Liczba osób, którym udzielono wsparcia i pomocy.
- ✓ Liczba wizyt, zajęć, porad, mediacji.
- ✓ Liczba wizyt w środowisku.
- ✓ Liczba osób zakwalifikowanych do programu korekcyjno-edukacyjnego.
- ✓ Liczba osób, która otrzymała zaświadczenie o ukończeniu programu korekcyjno-edukacyjnego.
- ✓ Liczba osób, która skorzystała ze schronienia w związku z sytuacją przemocy domowej.
- ✓ Liczba dzieci, młodzieży, która skorzystała z zajęć socjoterapeutycznych, zajęć relaksacyjnych.

V. MONITORING

Monitorowanie przebiegu realizacji programu będzie odbywać się w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację i weryfikację określonych w Programie wskaźników.

Dyrektor PCPR w ramach corocznie przedstawianego Radzie Powiatu sprawozdania z działalności jednostki przedłoży również raport z realizacji programu.

VI. FINANSOWANIE

Źródłem finansowania programu będą środki pozyskane z budżetu państwa, jak również środki własne powiatu, środki instytucji i podmiotów zaangażowanych w działania programu.

Przewiduje się również współudział w finansowaniu działań wynikających z programu ze środków pozyskanych z Unii Europejskiej. Część działań mogą również realizować organizacje pozarządowe w ramach swoich zasobów.

VII. PODSUMOWANIE

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chrzanowie nadzoruje efektywne działania wszelkich instytucji zajmujących się wsparciem rodziny oraz działających na rzecz pomocy ofiarom przemocy domowej. Powiatowy Program Profilaktyczny zakłada tworzenie kompleksowego systemu wsparcia dla dzieci, rodzin, w tym ofiar przemocy domowej. Głównym celem programu jest zmniejszenie skali przemocy domowej w Powiecie Chrzanowskim poprzez podejmowanie działań profilaktycznych w rodzinach z tzw. grupy ryzyka. Istotnym jest podejmowanie kompleksowych działań mających na celu udzielenie specjalistycznej pomocy ofiarom, jak również promowanie i wdrażanie prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową. W celu

osiągnięcia zamierzonych celów szczegółowych konieczna będzie współpraca różnych instytucji, placówek i organizacji pozarządowych, które swoimi działaniami wspierają osoby i rodziny doświadczające przemocy domowej. Zakładając, że realizacja niniejszego programu będzie stanowiła wspólny strategiczny plan działań wobec problemu przemocy domowej i będzie przebiegać wielopoziomowo we wszystkich instytucjach i organizacjach zobligowanych, oczekuje się, iż przyczyni się on do usprawnienia systemu przeciwdziałania przemocy, ograniczenia zjawiska przemocy i towarzyszących mu innych zjawisk patologicznych oraz poprawy kondycji rodzin. Program ma charakter otwarty i będzie systematycznie aktualizowany w miarę pojawiających się potrzeb.

STAROSTA

Bartłomiej Gębala

DYREKTOR
POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE
w Gnieźnie
Jolanta Szynowska